

Zaopatrzenie w wodę, jakość i ochrona wód

Water Supply and Water Quality

TOM I

Redakcja/Editor
Zbysław Dymaczewski, Joanna Jeż-Walkowiak

Poznań, Polska 2012 r.

Wydawca/Publisher:
Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
Oddział Wielkopolski

Copyright by PZITS, Poznań 2012

No part of this book may be reproduced in any form by photostat, microfilm or any others means without permission from the publisher

Recenzję książki dokonał Zespół w składzie/Review made by:
prof. Maria Elektorowicz, prof. Zbigniew Siwoń, prof. Andrzej Urbaniak,
dr inż. Hernyk Bylka, prof. Marek M. Sozański, dr inż. Mariusz Nowak,
dr inż. Przemysław Zakrzewski

Redaktorzy prowadzący serię/Series editor:
Inżynieria na rzecz ochrony środowiska:
Jan F. Lemański, Sergiusz Zabawa

Redaktor techniczny/Technical editor:
Sergiusz Zabawa

Projekt okładki/Cover design:
Tomasz Moś

Zdjęcie na okładkę/Cover photo by:
Marek Górski

Z satysfakcją przekazujemy Państwu niniejsze opracowanie powstałe dzięki wsparciu finansowemu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Publikacja ta jest efektem działań mających wpływ na wzrost świadomości i rozwój postaw ekologicznych w naszym regionie. Jesteśmy przekonani, że będzie ona dla Państwa inspiracją oraz cennym źródłem informacji.
W imieniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Hanna Grunt - Prezes Zarządu

ISBN 978-83-89696-16-9
nr PZITS 892/2012

Skład/Typesetting:
Tomasz Moś

Druk/Print:
Zakład Poligraficzny Moś-Łuczak sp.j.
ul. Piwna 1, 61-065 Poznań

**KSIĄŻKA WYDANA PRZY POMOCY /
BOOK PUBLISHED WITH THE HELP:**

Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
Oddział Wielkopolski PZITS

Instytut Inżynierii Środowiska Politechniki Poznańskiej
Instytut Informatyki Politechniki Poznańskiej

Canadian Society For Civil Engineering

Urząd Gminy Ostróda

Związek Gmin Regionu Ostródzko-Łąkowski – „Czyste Środowisko”

Atut Lublin

Bank Ochrony Środowiska

Grundfos Pompy

HOBAS System Polska

Hydro Marko

Instal Compact

Miesięcznik Instal

Per Aarsleff Sp. z o.o.

Per Aarsleff Polska

Saur Neptun Gdańsk

Seen Technologie

SEEN Holding

SGS Eko-Projekt

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

SPIS TREŚCI

CONTENTS

PRAWO, ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA W OCHRONIE WÓD I ZAOPATRZENIU W WODĘ

LAW, MANAGEMENT AND ORGANIZATION IN WATER PROTECTION AND WATER SUPPLY 13

1. Artur DOMASZEWICZ
Ewidencja danych w oczyszczalniach ścieków zgodna z wymaganiami prawnymi
Legally compliant data logging for sewage treatment plants 15
2. Marek GÓRSKI
Ochrona wód w nowej dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych
Water protection in the new EU directive on industrial emissions 27
3. Marek Jerzy GROMIEC
Implikacje ekonomiczne wynikające z ramowej dyrektywy wodnej a finansowanie gospodarki wodnej w Polsce
Economic implications resulting from the water framework directive and financing of water management in Poland 43
4. Krzysztof KORCZAK, Andrzej DAWIDOWSKI, Zbigniew BZOWSKI
Ocena możliwości wykorzystania zasobów wodnych Małej Wisły w aspekcie odprowadzania wód z kopalń górnośląskiego zagłębia węglowego
Evaluation of possible use of the Little Vistula river water resources in terms of discharges from the mines of the upper silesian coal basin 51
5. Jadwiga KRÓLIKOWSKA, Andrzej KRÓLIKOWSKI, Tadeusz ŻABA
Mapa ryzyka utraty bezpieczeństwa kanalizacji deszczowej. Działania prewencyjne na przykładzie miasta Krakowa
Hazards mapping for a storm water sewer system - preventive actions in the city of Kraków 63

6.	Jolanta KWIATKOWSKA-MALINA, Dominik PIETRZAK Ochrona przeciwpowodziowa w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Flood protection in the local study of conditions and directions of spatial planning	79
7.	Chiaki NAKAMURA, Masaaki OZAKI Aseismic measures and damage of wastewater facilities in the Great East Japan Earthquake and tsunami Środki zapobiegawcze a szkody oczyszczalni ścieków podczas wielkiego trzęsienia we wschodniej Japonii	103
8.	Chiaki NAKAMURA, Hiroaki MORITA Restoration and damages caused by the Great East Japan Earthquake Usuwanie strat spowodowanych wielkim trzęsieniem ziemi we wschodniej Japonii	117
9.	Koji NAKAMURA, Masaaki OZAKI Wastewater utility business continuity plan for large-scale earthquake Komunalny plan utrzymania ciągłości działania systemu wod-kan w przypadku wielkich trzęsień ziemi	127
10.	Ewa RAUBA, Rafał MIŁASZEWSKI Koszty funkcjonowania systemów zaopatrzenia w wodę Capital and operating costs of water supply systems	137
11.	Anna ZAJĄC, Izabela KRUSZELNICKA, Dobrochna GINTER-KRAMARCZYK, Joanna ZEMBRZUSKA Regulacje prawne normujące wartości dopuszczalnych stężeń oraz sposoby usuwania i unieszkodliwiania substancji farmaceutycznych wprowadzanych do oczyszczalni ścieków Laws and regulations normalizing the concentration values as well as methods improving removal and disposal of pharmaceuticals substances introduced into the sewage system plant	165
12.	Izabela ZIMOCH Niezawodnościowa ocena eksploatacji sieci wodociągowej jako kryterium zarządzania ryzykiem Reliability assessment of operation of water-pippe network as a criterion of risk management	177
METODY INFORMATYCZNE W ZAOPATRZENIU W WODĘ I OCHRONIE WÓD		
COMPUTER METHODS IN WATER SUPPLY AND WATER PROTECTION		189
1.	Rafał BRODZIAK, Wojciech GÓRA, Andrzej URBANIAK, Przemysław ZAKRZEWSKI Symulacyjny model procesu neutralizacji ścieków przemysłowych Simulation model of the industrial wastewater neutralization process	191

2.	Henryk BYLKA, Wojciech GÓRA, Olimpia KORPETA, Andrzej MALINOWSKI, Marta SROCZYK Wdrażanie komputerowego modelu sieci wodociągowej w PWiK w Dąbrowie Górnicyj The implementation of a computer model of the water distribution system in Dąbrowa Górnicyj	201
3.	Marcin KŁOS Algorytmy sterowania procesem koagulacji z wykorzystaniem pomiaru prądu strumieniowego i liczby cząstek Coagulation control algorithms based on measurement of particle number and SCD	221
4.	Zygmunt KUBIAK Nowe rozwiązania sensorów dla systemów ochrony środowiska i gospodarki wodnej New solutions of sensors for systems of environmental protection and water management.	231
5.	Ewa ŁUKASIK Radio kognitywne: Elastyczne zarządzanie ekosystemem bezprzewodowym Cognitive radio: flexible management of the wireless ecosystem	243
6.	Tomasz ŁUKASZEWSKI, Mariusz NOWAK Inteligentne systemy sterowania w inżynierii środowiska z wykorzystaniem predykcji bazującej na klasyfikatorze Bayesowskim Intelligent control systems in environmental engineering with the prediction based on the Bayesian classifier	259
7.	Jakub MAZURKIEWICZ, Przemysław ZAKRZEWSKI Wykorzystanie symulacji komputerowych do poprawy efektywności działania małych oczyszczalni ścieków typu SBR The use of computer simulations for improving the operation efficiency of small wastewater treatment plant with SBR technology	267
8.	Roman MIELCAREK Algorytmy sterowania i wizualizacja stanu dydaktycznych modeli obiektów wodociągowo-ściekowych The control algorithms and visualization of didactic models of water and wastewater facilities	281
9.	Marek MIKA, Grzegorz WALIGÓRA Green computing, czyli co branża IT może zrobić dla ochrony środowiska Green computing or what information technology can do for environmental protection	293
10.	Ewa NIEMINSKI Internet tool to help utilities develop desired drinking water quality Internetowe narzędzie wspomagające służby komunalne w osiągnięciu pożądaney jakości wody pitnej	317

11.	Mariusz NOWAK Nowe rozwiązania systemów sterowania, monitorowania i wizualizacji w gospodarce wodno-ściekowej New solutions of control, monitoring and visualization systems for water and wastewater engineering	339
12.	Adam RAK Modelowanie zmian mętności wody w procesie technologicznym uzdatniania wody za pomocą sztucznych sieci neuronowych Water turbidity modeling during water treatment process with use of artificial neural networks	359
13.	Rafał RÓŻYCKI, Sylwia ZDEB Wybrane zagadnienia społecznej odpowiedzialności biznesu w branży IT Selected issues of corporate social responsibility in IT industry	377
14.	Jan STUDZIŃSKI Systemy GIS i SCADA oraz model hydrauliczny jako podstawowe elementy zintegrowanej informatyzacji miejskiego systemu zaopatrzenia w wodę GIS and SCADA systems and a hydraulic model as the key objects supporting the complex management of communal water supply systems	399
15.	Tadeusz SZKLARCZYK, Ewa KRET, Sandra Johana GRAJALES MESA Multiplayer numerical groundwater flow model in the area of Nowa Dęba waterworks Wielowarstwowy model numeryczny przepływu wód podziemnych w rejonie eksploatacji ujęcia Nowa Dęba	411
16.	Andrzej URBANIAK Informatyczne narzędzia modelowania i symulacji dla potrzeb sterowania procesami w inżynierii środowiska Software tools of modeling and simulation for processes' control of environmental engineering	433

OCHRONA I JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

PROTECTION AND QUALITY OF SURFACE AND GROUNDWATER 451

1.	Joanna BĄK Ocena możliwości wystąpienia zjawiska kontaminacji w systemie dystrybucji Assessment of the possibility of the contamination phenomena in water distribution system	453
2.	Łucja FUKAS-PŁONKA, Marcin JANIK Gospodarka ściekowa a jakość wód Sewage management and the quality of surface water	463
3.	Andrzej S. GÓRNIAK, Adam WIĘCKO, Adam CUDOWSKI, Anna PIETRYCZUK Biomasa grzybów wodnych w wodach rzek Polski Water fungi biomass in polish rivers' waters	475

4.	Aleksandra KĘDRACKA, Katarzyna KĘDRACKA, Justyna KIRKIEWICZ Zagrożenia i ochrona obszarów źródłiskowych Threats and protection of source's areas	487
5.	Jozef KRIŠ, Martina HANKOVÁ, Juraj BRTKO Groundwater quality and protection in the Slovak Republic Jakość i ochrona wód podziemnych w Republice Słowackiej	505
6.	Tadeusz A. MARCINKOWSKI, Wojciech SŁOMKA, Kamil P. BANASZKIEWICZ, Iwona PASIECZNIK, Agnieszka SOBIANOWSKA-TUREK Ocena wpływu składowiska odpadów przemysłowych na skład wód piezometrycznych Assessment of industrial waste landfills impact on the composition of piezometric waters	523
7.	Michał MICHAŁKIEWICZ, Beata MĄDRECKA Dynamika zmian wybranych grup bakterii wskaźnikowych w rzece warcie Dynamics of selected indicator bacteria groups in the Warta River	535
8.	Franklin OBIRI-NYARKO, Tomasz KASELA, Grzegorz MALINA Natural attenuation of BTEX contaminated groundwater: The Tomaszów Mazowiecki case study Samoooczyszczanie wód podziemnych zanieczyszczonych BTEX w rejonie Tomaszowa Mazowieckiego	547
9.	Franciszek PISTELOK, Bogusław WIERA, Tomasz STUCZYŃSKI, Marcin KOPYTKO Studium nad zastosowaniem testu ATP do optymalizacji działania stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej Study on the use of ATP test to optimize water treatment plants and water supply	569
10.	Andrzej PONCET Wykorzystanie płatów fitolitoralu oraz wierzbowych stref buforowych w biologicznej rekultywacji zbiornika zemborzyckiego w Lublinie The use of phytolittoral patches and willow buffer zones in the biological reclamation of the zemborzycki reservoir in Lublin	587
11.	Adam POSTAWA Czy Polsce grozi problem roku 2013?; ołów w wodach przeznaczonych do spożycia Will Poland be affected by the problem of 2013?; Lead in drinking water . . .	597
12.	Kazuhiro TAKAMIZAWA, Kohei NAKAMURA, Yukari HARATA Analysis of denaturing gradient gel electrophoresis (DGGE) pattern of bacterial 16S rDNA provides informative microbial community changes in contaminated groundwater Analiza modeli DGGE rDNA bakterii 16S zmienia środowisko mikrobiologiczne w skażonych wodach podziemnych	615
13.	Elwira TOMCZAK Ocena jakości wód studziennych na obszarach wiejskich na przykładzie gminy Grabica Evaluation of well water quality in rural areas on the example community Grabica	625

Zaopatrzenie w wodę, jakość i ochrona wód

Water Supply and Water Quality

TOM II

Redakcja/Editor
Zbysław Dymaczewski, Joanna Jeż-Walkowiak

Poznań, Polska 2012 r.

Wydawca/Publisher:
Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
Oddział Wielkopolski

Copyright by PZITS, Poznań 2012

No part of this book may be reproduced in any form by photostat, microfilm or any others means without permission from the publisher

Recenzję książki dokonał Zespół w składzie/Review made by:
prof. Maria Elektorowicz, prof. Zbigniew Siwoń, prof. Andrzej Urbaniak,
dr inż. Hernyk Bylka, prof. Marek M. Sozański, dr inż. Mariusz Nowak,
dr inż. Przemysław Zakrzewski

Redaktorzy prowadzący serię/Series editor:
Inżynieria na rzecz ochrony środowiska:
Jan F. Lemański, Sergiusz Zabawa

Redaktor techniczny/Technical editor:
Sergiusz Zabawa

Projekt okładki/Cover design:
Tomasz Moś

Zdjęcie na okładkę/Cover photo by:
Marek Górski

Z satysfakcją przekazujemy Państwu niniejsze opracowanie powstałe dzięki wsparciu finansowemu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Publikacja ta jest efektem działań mających wpływ na wzrost świadomości i rozwój postaw ekologicznych w naszym regionie. Jesteśmy przekonani, że będzie ona dla Państwa inspiracją oraz cennym źródłem informacji.
W imieniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Hanna Grunt - Prezes Zarządu

ISBN 978-83-89696-16-9
nr PZITS 892/2012

Skład/Typesetting:
Tomasz Moś

Druk/Print:
Zakład Poligraficzny Moś-Łuczak sp.j.
ul. Piwna 1, 61-065 Poznań

SPIS TREŚCI

CONTENTS

DYSTRYBUCJA WODY

WATER DISTRIBUTION	11
1. Krzysztof BORYCZKO, Barbara TCHÓRZEWSKA-CIEŚLAK Ryzyko awarii w podsystemie dystrybucji wody miasta Rzeszowa Failure risk in water distribution subsystem of Rzeszów	13
2. Wojciech DĄBROWSKI, Michał ZIELINA, Barbara DĄBROWSKA Wpływ średnicy ściekowego rurociągu tłoczonego na korozję grawitacyjnych kanałów betonowych Impact of the wastewater pressure pipe diameter on gravitational concrete sewers corrosion	45
3. Wojciech DĄBROWSKI, Michał ZIELINA, Barbara DĄBROWSKA, Anna WASSILKOWSKA Obliczanie reakcji równowagowych pomiędzy wykładziną cementową a przepływającą rurociągiem wodą Calculation of equilibrium reactions between cement mortar lining and water flowing a pipeline	57
4. Beata KOWALSKA, Dariusz KOWALSKI, Marian KWIETNIEWSKI, Katarzyna MISZTA-KRUK Ocena awaryjności systemu dystrybucji wody z wykorzystaniem bazy danych typu GIS Unreliability assessment of water supply distribution system with application of GIS	67
5. Dariusz KOWALSKI, Beata KOWALSKA, Marian KWIETNIEWSKI, Joanna SYGACZ-ADAMSKA Analiza bilansu wody oraz awaryjności wybranego systemu dystrybucji wody Analysis of water balance and reliability of chosen water distribution system	77

6.	Marian KULBIK Rola i znaczenie zbiornika sieciowego w kształtowaniu hydrauliki i jakości wody w systemie wodociągowym Storage tank functions and importance in generating hydraulic parameters and water quality in water distribution system	93
7.	Tomasz LASKOWSKI, Joanna ŚWIETLIK, Urszula RACZYK-STANISŁAWIAK, Paweł PISZORA, Jacek NAWROCKI Korozja żeliwa w systemach dystrybucji wody. Analiza zmian jakości wody po okresach stagnacji w warunkach modelowych Corrosion of cast iron in water distribution system. Analysis of water quality after stagnation periods. Model testing	107
8.	Florian G. PIECHURSKI Ocena wykorzystania monitoringu sieci wodociągowej do określenia poziomu strat wody i ich obniżenia Estimation of usage of water monitoring system to determine and minimize water losses	127
9.	Janusz R. RAK Bezpieczeństwo i niezawodność systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (SZZW) Safety and reliability of collective water supply systems	145
10.	Andrzej STUDZIŃSKI, Katarzyna PIETRUCHA Water network risk assessment Estymacja ryzyka sieci wodociągowej	171
11.	Agnieszka SZUSTER-JANIACZYK, Joanna JEŻ-WALKOWIAK, Zbysław DYMACEWSKI, Marek M. SOZAŃSKI Wpływ zmiany jakości wody zasilającej system dystrybucji wody na jakość wody u odbiorców The influence of changes in the quality of water supplying distribution system on water quality at consumer tap	189

TECHNOLOGIE UZDATNIANIA WÓD

WATER PURIFICATION TECHNOLOGIES		201
1.	Przemysław ANDRZEJEWSKI, Lilla FIJOLEK Dimetylohydroksyloamina – nietypowy prekursor N-nitrozodimetyloaminy (NDMA) Dimethylhydroxylamine – untypical N-nitrosodimenthylamine (NDMA) precursor	203
2.	Michał BODZEK, Krystyna KONIECZNY Zastosowanie technik membranowych w usuwaniu zanieczyszczeń organicznych ze środowiska wodnego – stan wiedzy Application of membrane techniques in the removal of organic impurities from water environment – state of the art	217

-
3. Young-Cheol CHANG, Kazunori TAKADA, Ken SAWADA,
Kazuhiro TAKAMIZAWA, Shintaro KIKUCHI
Isolation of salt and Nitrate-Tolerant biphenyl-degrading bacteria and their biphenyl degradation pathway
Izolacja bakterii odpornych na zasolenie i azotany degradujących bifenyle oraz ścieżka destrukcji bifenyli tymi bakteriami 255
4. Robert CIOŁKOWSKI
Modernizacja stacji uzdatniania wody „Szczekanica” w Piotrkowie Trybunalskim – Projekt współfinansowany ze środków unijnych
Modernization of water treatment plant in Szczekanica in Piotrków Trybunalski supported with EU funds 267
5. Robert CIOŁKOWSKI
Przyspieszenie wpracowania złóż filtracyjnych w filtrach ciśnieniowych, poziomych na SUW „Żwirki” w Piotrkowie Trybunalskim
The acceleration of filter bed „Ripening” in horizontal pressure filters at water treatment plant „Żwirki” in Piotrków Trybunalski 283
6. Zbysław DYMACZEWSKI, Joanna JEŻ-WALKOWIAK,
Łukasz KOŁASKI, Marek M. SOZAŃSKI
Aktywacja złóż filtracyjnych do usuwania żelaza i manganu z wód podziemnych
Process of activation of filtration materials for iron and manganese removal from groundwater 293
7. Wojciech GÓRA, Katarzyna JASZCZYŻYN, Marek M. SOZAŃSKI,
Marcin ŚLAŃSKI
Odnowa wód pralniczych na przykładzie zakładu FHU Medij w Pępowie
A case study on the recycling of laundry water based on the FHU Medij in Pępowo 305
8. Józef GÓRSKI, Marcin SIEPAK
Metale w wodzie do picia u konsumentów w świetle badań na terenie Poznania, Szczecina i Choszczna
Metals in drinking water at consumers in the light of investigations conducted in the area of Poznań, Szczecin and Choszczno 317
9. Jolanta GUMIŃSKA
Poprawa efektywności koagulacji poprzez zastosowanie recyrkulacji osadu pokoagulacyjnego
Improvement of coagulation efficiency by recirculation of post-coagulation sludge 337
10. Jolanta GUMIŃSKA, Marcin KŁOS, Paweł MARKOWICZ
Oczyszczanie wód o zmiennej jakości w procesie koagulacji i flotacji
Coagulation and flotation in treatment of water of variable quality 345
11. Shadi HASAN, Maria ELEKTOROWICZ, Jan OLESZKIEWICZ
Pilot Submerged Membrane Electro-Bioreactor (SMEBR) for COD, nutrients and heavy metals removal
Pilotowe zastosowanie zanurzeniowego membranowego elektro-bioreaktora (SMEBR) do usuwania związków oznaczanych jako ChZT, biogenów oraz metali ciężkich 351

-
12. Jadwiga KALETA, Dorota PAPCIAK, Alicja PUSZKAREWICZ
Usuwanie pestycydów z roztworów wodnych w procesie adsorpcji
Removal of pesticides from aqueous solution by adsorption 359
13. Małgorzata KOMOROWSKA-KAUFMAN, Alina PRUSS,
Joanna JEŻ-WALKOWIAK, Adam POSTAWA, Katarzyna WĄTOR
Usuwanie żelaza, manganu i arsenu z wód podziemnych okolic Lublina
Removal of iron, manganese and arsenic from groundwater near Lublin . . . 371
14. Krystyna KONIECZNY, Anna KWIECIŃSKA
Odzysk wody z gnojownicy trzody chlewnej z zastosowaniem procesów membranowych
The recovery of water from pig slurry with use of membrane processes 383
15. Małgorzata KOWALSKA, Jolanta BOHDZIEWICZ
Usuwanie kwasów halogenooctowych z wody w procesie ultrafiltracyjnej biodegradacji z wykorzystaniem enzymatycznych kapilarnych membran poliamidowych
The removal of haloacetic acids from water by means of ultrafiltration biodegradation using polyamide capillary membranes 403
16. Fusheng LI, Yoshihiko MATSUI
Adsorbability of DOM after coagulation, ozonation and chlorination
Adsorbowność DOM po koagulacji, ozonowaniu i chlorowaniu 423
17. Janusz ŁOMOTOWSKI, Paweł WIERCİK
Możliwości wykorzystania chlorosiarczanu żelaza (III) w procesie oczyszczania popłuczyn
Use of iron (III) chloride sulfate in the treatment process of filter backwash water 437
18. Dorota PAPCIAK, Alicja PUSZKAREWICZ, Jadwiga KALETA
Porównanie skuteczności usuwania manganu (II) i azotu amonowego w procesie biofiltracji na złożach chemicznie aktywnych
Comparison of removal efficiency of manganese (II) and ammonium nitrogen in the biofiltration process on the chemically active beds 449
19. Alina PRUSS, Jan WOJCIECHOWSKI, Michał MARCINIĄK,
Radosław KACZMAREK
Uzdatnianie wody wodociągowej dla potrzeb dializoterapii
Drinking water treatment for dialysis 459
20. Alicja PUSZKAREWICZ, Jadwiga KALETA, Dorota PAPCIAK
Analiza adsorpcji jonów chromianowych (VI) na węglach aktywnych
Analysis of chromium (VI) ions adsorption onto activated carbons 471
21. Mariola RAJCA, Michał BODZEK
Usuwanie z wody kwasów fulwowych i humusowych w procesie fotoutleniania wspomaganym filtracją membranową
The removal of fulvic and humic acids from water – by means of photooxidation process enhanced with membrane filtration 485

22. Waldemar SAWINIAK, Barbara KOTLARCZYK,
Katarzyna NADOLSKA
Problemy z uzdatnianiem wody na filtrach kontaktowych w aspekcie zmienności jakości wody ujmowanej do produkcji ze zbiornika Czaniec w latach 2009-2011r.
Problems with water treatment in contact filters in terms of quality variability of water collected from reservoir Czaniec in the years 2009-2011 509
23. Wojciech STANIASZEK, Alicja STĘPNIEWSKA, Ryszard WASIAK
Stacja pilotowa do badania usuwania związków organicznych z wody do picia za pomocą żywicy jonowymiennej
Pilot station for TOC removal tests in the ion exchange process 519
24. Andrzej ŚWIĄTKOWSKI, Maciej PAKUŁA, Stanisław BINIAK, Krzysztof KUŚMIEREK, Witold DARLEWSKI
Badanie utleniania chlorofenoli na elektrodach węglowych z zastosowaniem metody woltamperometrycznej
Studies on chlorophenols oxidation on carbonaceous electrodes with use voltammetric method 527
25. Elwira TOMCZAK, Władysław KAMIŃSKI
Zastosowanie roślinnych adsorbentów naturalnych do usuwania barwników
Application of natural plant sorbents for removal dyes 535
26. Agnieszka WŁODYKA-BERGIER, Tomasz BERGIER, Monika ŁĄGIEWKA
Wpływ wielkości cząstek materii organicznej na potencjał tworzenia się lotnych organicznych produktów chlorowania wody
The influence of particle-size of natural organic matter on the volatile organic disinfection by-products formation 547
27. Agnieszka WŁODYKA-BERGIER, Tomasz BERGIER, Maciej SŁOBODA
Identyfikacja prekursorów tworzenia się kwasów halogenoocetowych w wodzie zasilającej krakowskie sieci wodociągowe „Raba” i „Bielany”
Identification of precursors to haloacetic acids formation in Krakow water distribution systems „Raba” and „Bielany” 565
28. Joanna WYCZARSKA-KOKOT, Florian G. PIECHURSKI
Analiza pracy złoża filtracyjnego piaskowego i z warstwą antracytu w systemie oczyszczania wody basenowej
Analysis of work of sand filter bed and with anthracite layer in the pool water treatment system 585
29. Michał ZIELINA, Fusheng LI, Takafumi KATSUNO
Removal of MS2 bacteriophages in the slow sand filtration process
Usuwanie bakteriofagów MS2 w procesie filtracji powolnej 603

OSADY ŚCIEKOWE

SEWAGE SLUDGE 617

1. Joanna BĄK
Alternatywne metody pomiaru natężenia przepływu ścieków oczyszczonych
Alternative methods of measuring the flow rate of treated sewage 619

2. Dobrochna GINTER – KRAMARCZYK, Izabela KRUSZELNICKA,
Joanna ZEMBRZUSKA
Biodegradacja wybranych oksyetylenowanych alkoholi przez zaadaptowane mikroorganizmy osadów czynnych
Biodegradation of alcohol ethoxylates by selected adapted microorganisms from activated sludge 627
3. Aleksandra KORKOSZ, Marcin NIEWIADOMSKI, Jan HUPKA
Charakterystyka osadu dennego z basenu pływackiego
Characteristics of bottom sediment from the swimming pool 639
4. Izabela KRUSZELNICKA, Dobrochna GINTER – KRAMARCZYK,
Arkadiusz KLOZIŃSKI, Stanisław ZAJCHOWSKI, Joanna ZEMBRZUSKA
Analiza wpływu osadu czynnego na właściwości mechaniczne kompozytów polimerowo-drzewnych
Analysis of the impact of activated sludge on the mechanical properties of wood polymer composites. 659
5. Katsuya OHNO, Hiroyuki TANAKA, Kohei NAKAMURA,
Kazuhiro TAKAMIZAWA
Tetrachloroethylene decrease by microorganisms in activated sludge
Rozkład tetrachloroetyleny w osadzie czynnym za pomocą mikroorganizmów 671
6. Izabela PŁONKA, Barbara PIECZYKOLAN
Porównanie metod stabilizacji tlenowej i beztlenowej osadów pokoagulacyjnych
Comparison of methods for aerobic and anaerobic stabilization of post-coagulation sludge 677
7. Mikołaj SIKORSKI, Hanna BAUMAN-KASZUBSKA
Gospodarka osadami ściekowymi w planowaniu przestrzennym gmin wiejskich i w małych miastach w aspekcie ochrony środowiska
The sewage sludge management in spatial planning of rural communities and small towns in terms of environment protection 689
8. Joanna ZEMBRZUSKA, Izabela KRUSZELNICKA,
Dobrochna GINTER-KRAMARCZYK
Ścieżka biodegradacji leków przeciwbólowych – ibuprofenu w ściekach COŚ w Poznaniu
Biodegradation pathway of analgesic drugs – ibuprofen in wastewater plants COŚ in Poznań 699

NAGRODA SEEN - PZITS AQUARINA

SEEN - PZITS AQUARINA AWARD 721

REKLAMY

ADVERTISEMENTS 753